

warsztaty

podjmowanie decyzji
scenariusz 7

warsztaty kompetencyjne dla Samorządów Uczniowskich w zakresie
ZARZĄDZANIA i marketingu politycznego

LIDER

warsztaty kompetencyjne dla Samorządów Uczniowskich w zakresie **ZARZĄDZANIA** i marketingu politycznego

scenariusz 7

podejmowanie decyzji

LIDER

rok założenia 1991

Białostocka Fundacja Kształcenia Kadr, ul. Spółdzielcza 8, 15-441 Białystok, tel (085) 653 77 00
fax (085) 732 95 05, NIP 542-20-98-509, e-mail: fundacja@bfkk.pl, www.bfkk.pl

kompetencje do pracy

spis treści

wprowadzenie	4
podstawy teoretyczne	6
zadanie do wykonania.....	8

wprowadzenie

Czas trwania: 1x45 min

Cele:

1. Pogłębienie wiedzy uczniów z zakresu zarządzania.
2. Pogłębienie wiedzy uczniów z zakresu przywództwa.
3. Rozwijanie kompetencji społecznych uczniów.
4. Rozwijanie umiejętności analitycznych.
5. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia.

Efekty uczenia się:

1. Uczniowie wiedzą na czym polega proces podejmowania decyzji, uczniowie wiedzą czym są decyzje zaprogramowane i niezaprogramowane.
2. Uczniowie współpracują w grupie, wymieniają się pomysłami, podejmują wspólne decyzje.
3. Uczniowie potrafią analizować informacje i dokonują ich krytycznej analizy.
4. Uczniowie potrafią właściwie prezentować wyniki swojej pracy.

Kształtowane kompetencje kluczowe:

1. Kompetencje społeczne (m.in. umiejętność pracy w grupie, komunikacji)
2. Kompetencje poznawcze (umiejętność krytycznego myślenia, umiejętności analityczne)
3. Kompetencja uczenia się całe życie

Forma pracy:

- Praca indywidualna,
- praca w parach,
- praca grupie

Środki dydaktyczne:

- Kolorowe karteczki
- Długopisy
- Tablica

Faza przygotowawcza:

1. Nauczyciel przedstawia uczniom wprowadzenie teoretyczne dotyczące procesu podejmowania decyzji.

Faza realizacyjna:

1. Nauczyciel rozdaje uczniom opis sytuacji problemowej, zadanie polega na przeanalizowaniu sytuacji problemowej, zgodnie z kryteriami wskazanymi w części Zadanie do wykonania. Uczniowie pracują samodzielnie. Nauczyciel moderuje pracę grupy.
2. Gdy każdy uczestnik udzieli odpowiedzi na cztery pytania, uczniowie łączą się w pary. Zadaniem uczniów na tym etapie jest sprawdzenie jakich odpowiedzi udzieliła druga osoba oraz sprawdzenie czy odpowiedzi powtarzają się. Jeśli pojawiają się odpowiedzi zdublowane, powinny zostać połączone. Na tym etapie uczniowie zastanawiają się, które karteczki dotyczą Moniki, które dotyczą jej koleżanek, a które dotyczą innych uczniów szkoły. Jeśli pojawiły się jakieś inne strony, również należy odpowiedzi ich dotyczące połączyć.
3. Następnie łączymy uczniów w czwórki. Uczniowie powtarzają czynność z kroku wcześniejszego. Dodatkowo prosimy uczniów, aby z odpowiedzi zapisanych na karteczkach utworzyli co najmniej jeden logiczny ciąg, tzn. określili co jest, dlaczego jest tak jak jest, jak powinno być, oraz co zrobić aby było tak jak powinno być z zachowaniem logiki myślowej.
4. Nauczyciel kontroluje pracę grup i odpowiada na pytania (jeśli pojawią się).
5. Po zakończeniu pracy, nauczyciel prosi każdą z grup o prezentację wyników pracy (jednego, wybranego ciągu logicznego). Wypowiedzi poszczególnych grup zapisujemy.
6. Następnie prosimy grupy, aby wskazały co jest ich zdaniem głównym problemem w opisanej sytuacji, zaproponowały najlepsze rozwiązanie wskazanego problemu oraz wskazały m.in. dwie mocne i m.in. dwie słabe strony tego rozwiązania.
7. Każda z grup przedstawia najlepsze rozwiązanie sytuacji problemowej wraz z mocnymi i słabymi stronami zaproponowanego rozwiązania.

Faza podsumowująca:

Nauczyciel podsumowuje pracę uczniów. Ważne, aby podkreślić, że podejmowanie decyzji nie jest łatwym procesem, a podjęcie dobrej decyzji obciążonej niewielkim ryzykiem niepowodzenia wymaga rozpoznania sytuacji problemowej. Nauczyciel może zapytać uczniów o trudności, które pojawiły się w trakcie pracy grupy.

podstawy teoretyczne

Podejmowanie decyzji jest aktem wyboru jednej możliwości spośród pewnego ich zestawu. Sam proces decyzyjny zmierzający do wyboru jednej możliwości jest skomplikowanym procesem. Podejmowanie decyzji obejmuje rozpoznanie i zdefiniowanie sytuacji decyzyjnej, wyodrębnienie możliwości reakcji na zdefiniowaną sytuację, wybór najlepszej możliwości i wprowadzenie jej w życie. Osoba podejmująca decyzję dąży do tego, aby spośród wszystkich możliwych opcji wybrać tę najbardziej skuteczną. Decyzja skuteczna, to taka decyzja, która w określonych warunkach zmaksymalizuje wyniki lub zminimalizuje straty. Aby podjęta decyzja była skuteczna, osoba podejmująca tę decyzję musi odpowiednio przeanalizować i zrozumieć sytuację problemową.

Proces podejmowania decyzji można podzielić na cztery fazy. Pierwszą fazą jest sformułowanie problemu, drugą fazą jest poszukiwanie możliwości (wariantów decyzyjnych), trzecia faza polega na ocenie możliwości, czwarta faza polega na podjęciu decyzji (wybór najlepszej spośród wszystkich możliwości).

Schemat procesu podejmowania decyzji

Warunki podejmowania decyzji mogą odznaczać się pewnością, ryzykiem lub niepewnością. Podejmowanie decyzji w warunkach pewności występuje wtedy, gdy podejmujący decyzję dobrze zna i rozumie możliwości rozwiązania sytuacji, a także związane z nimi warunki. Niewiele decyzji podejmowanych jest obecnie w warunkach pewności, ze względu na dużą złożoność i nieprzewidywalność współczesnego świata. Podejmowanie decyzji w warunkach pewności charakteryzuje się niewielkim zagrożeniem podjęcia błędnej decyzji. Podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka występuje, gdy osoba podejmująca decyzję zna

KOMPETENCJE mają GŁOS - rozwój kompetencji obywatelskich samorządów uczniowskich szkół zawodowych w województwie podlaskim

warianty decyzyjne, związane z nimi zagrożenia oraz możliwości z pewnym szacunkowym prawdopodobieństwem. W tej sytuacji występuje umiarkowane zagrożenie podjęcia błędnej decyzji. Decyzje podejmowane są również w warunkach niepewności. Osoba podejmująca decyzję nie zna wszystkich dostępnych wariantów decyzyjnych, a w przypadku wariantów, które są mu znane, nie zostały rozpoznane wszystkie możliwości i zagrożenia związane z tymi wariantami i prawdopodobieństwo ich wystąpienia. W tej sytuacji bardzo ważne jest doświadczenie i intuicja osoby podejmującej decyzję.

Decyzje można podejmować indywidualnie lub grupowo. Zarówno jedno, jak i drugie rozwiązanie ma swoje wady i zalety. Tabela 1 przedstawia wady i zalety grupowego podejmowania decyzji.

Tabela 1. Wady i zalety grupowego podejmowania decyzji

zalety	wady
Członkowie grupy posiadają różne informacje, wymieniają się nimi, w związku z czym grupa dysponuje większym zasobem informacji.	Proces podejmowania decyzji w grupie jest dłuższy, a przez to bardziej kosztowny.
Grupa może wygenerować więcej wariantów/ możliwości rozwiązania problemu.	W trakcie grupowego podejmowania decyzji, należy wysłuchać wszystkich członków grupy, dyskutować.
Zaangażowanie większej liczby osób w podejmowanie decyzji, zmniejsza opór wobec zmian będący skutkiem tej decyzji.	Ryzyko pojawienia się decyzji kompromisowych, które wynikają z niezdecydowania członków grupy.
Uczestnicy grupy podnoszą swoje kompetencje z zakresu komunikacji.	Ryzyko zdominowania grupy przez jedną osobę i narzucenia jej zdania innym członkom grupy.
Grupowe podejmowanie decyzji zazwyczaj powoduje wygenerowanie lepszego rozwiązania.	Ryzyko pojawienia się myślenia grupowego (sytuacji, w której chęć osiągnięcia konsensusu przeważa nad chęcią wygenerowania najlepszego rozwiązania, takie decyzje służą uniknięciu konfliktu między członkami grupy).

zadanie do wykonania

Każdy uczeń otrzymuje kartkę z opisem sytuacji problemowej:

Monika jest przewodniczącą Samorządu Uczniowskiego w Zespole Szkół Technicznych w Dolinogrodzie. Szkolną tradycją jest organizacja balu na koniec roku szkolnego. Monika jako przewodnicząca samorządu uczniowskiego koordynowała prace nad organizacją balu w roku ubiegłym. Nie było to jednak przyjemne doświadczenie. Monika miała problem z uzgodnieniem motywu przewodniego balu z Radą Uczniowską szkoły, pojawiło się również kilka komplikacji organizacyjnych, przez co bal nie został najlepiej oceniony przez uczniów. W tym roku, na samą myśl o organizacji balu Monika skreślała się ze złości i odwlekała podjęcie jakichkolwiek działań aż do połowy marca. 16 marca Monika ponaglana pytaniami uczniów o organizację tegorocznego balu postanowiła poczynić pierwsze kroki w sprawie organizacji wydarzenia. Ze względu na negatywne doświadczenia, postanowiła, że poprosi o pomoc dwie koleżanki z klasy - Martynę i Małgosię, dodatkowo miała już dalszy plan co do podziału zadań i obowiązków związanych z realizacją wydarzenia. Dziewczyny nie miały żadnego doświadczenia w organizacji szkolnych balów, ale po namowach Moniki zgodziły się. Już następnego dnia Monika poleciła im przygotowanie ogłoszenia o naborze do komitetu organizacyjnego balu. Dziewczyny przygotowały ogłoszenie i umieściły je na tablicy ogłoszeń w szkole. Na zgłoszenia przewidziano tydzień. Po upływie tygodnia Monika spotkała się z koleżankami z nadzieją, że osoby do komitetu są już wybrane, a jej rola w organizacji całego wydarzenia polegała jedynie na wydaniu polecenia o organizacji naboru do komitetu. Na ogłoszenie jednak nikt nie odpowiedział! Sfrustrowania Monika trzaska drzwiami i wychodzi z klasy...

Uczniowie indywidualnie czytają opis sytuacji. Nie konsultują się ze sobą. Po przeczytaniu nauczyciel rozdaje uczniom karteczki.

W pierwszej kolejności, uczniom rozdajemy karteczki żółte. Zadaniem uczniów jest napisanie na żółtych karteczkach odpowiedzi na pytanie: „*Jak jest?*” (opisanie jak wygląda sytuacja). Każdą oddzielną myśl należy zapisać na oddzielnej karteczce. Każdy uczeń otrzymuje po ok. 3 karteczki. W razie potrzeby, nauczyciel na bieżąco dokłada karteczki.

Następnie uczniowie otrzymują pomarańczowe karteczki. Ich zadaniem jest zapisanie na karteczkach odpowiedzi na pytanie „*Dlaczego tak jest?*”. Każdą oddzielną myśl należy zapisać na oddzielnej karteczce. Każdy uczeń otrzymuje po ok. 3 karteczki. W razie potrzeby, nauczyciel na bieżąco dokłada karteczki.

Jako trzecie, trafiają do uczniów karteczki różowe. Na różowej karteczce uczniowie zapisują odpowiedzi na pytanie „*Jak powinno być?*”. Każdą oddzielną myśl należy zapisać na oddzielnej karteczce. Każdy uczeń otrzymuje po ok. 3 karteczki. W razie potrzeby, nauczyciel na bieżąco dokłada karteczki.

Ostatnie karteczki to karteczki zielone lub niebieskie. Na tych karteczkach uczniowie zapisują odpowiedzi na pytanie „*Co zrobić, aby było tak jak powinno być?*”. Każdą oddzielną myśl należy zapisać na oddzielnej karteczce. Każdy uczeń otrzymuje po ok. 3 karteczki. W razie potrzeby, nauczyciel na bieżąco dokłada karteczki.

Następnie łączymy uczniów w pary. Zadaniem uczniów na tym etapie jest sprawdzenie jakich odpowiedzi udzieliła druga osoba, sprawdzenie czy odpowiedzi powtarzają się. Jeśli pojawiają się odpowiedzi zdublowane, powinny zostać połączone. Na tym etapie uczniowie zastanawiają się, które karteczki dotyczą

KOMPETENCJE mają GŁOS - rozwój kompetencji obywatelskich samorządów uczniowskich szkół zawodowych w województwie podlaskim

Moniki, które dotyczą jej koleżanek, a które dotyczą innych uczniów szkoły. Jeśli pojawiły się odpowiedzi dotyczące innych stron, należy odpowiedzi dotyczące tych stron ułożyć oddzielnie.

Następnie łączymy uczniów w czwórki. Uczniowie powtarzają czynność z kroku wcześniejszego, sprawdzają odpowiedzi innych osób, weryfikują czy nie pojawiły się duplikaty oraz łączą karteczki w grupy. Na tym etapie dodatkowo prosimy uczniów, aby ze swoich odpowiedzi utworzyli co najmniej jeden logiczny ciąg, tzn. określili co jest, dlaczego jest tak jak jest, jak powinno być oraz co zrobić, aby było tak jak powinno być z zachowaniem logiki myślowej.

Po zakończeniu tej części prosimy każdą grupę o prezentację jednego, wybranego ciągu logicznego. Wypowiedzi poszczególnych grup zapisujemy na tablicy z wykorzystaniem tabeli umieszczonej poniżej (można również przykleić na tablicy karteczki z odpowiedziami uczniów).

pytanie problemowe	odpowieź 1	odpowieź 2	odpowieź ..
Jak jest?			
Dlaczego tak jest?			
Jak powinno być?			
Co zrobić, aby było tak jak powinno być?			

Następnie prosimy grupy, aby wskazały co jest ich zdaniem głównym problemem w opisanej sytuacji oraz aby zaproponowały najlepsze rozwiązanie wskazanego problemu. Dodatkowo, grupy powinny określić m.in. dwie mocne i m.in. dwie słabe strony tego rozwiązania. Następnie prosimy o prezentację wyniku pracy każdą z grup.